

i betragtning, savner man egentlig en sammenstilling af disse med en vurdering af anvendeligheden til diverse formål. Når der om den gnomoniske projektion siges „praktisch kommt er, weil die Verzerrungen zu stark werden, kaum mehr in Betracht“, så må der dog protesteres, da netop denne projektion, derved at den gengiver alle storcirkelbuer som rette linier, har fået en stor anvendelse i luftnavigationen. Under 2. verdenskrig blev der udarbejdet luftoperationskort netop i denne projektion, og de af „Luftwaffe“ fremstillede var forsynet med et fint korrektursystem for afstandsmåling, der muliggjorde distanceafmærkning med stor sikkerhed til trods for, at de systematiske forvanskninger netop var store i denne henseende. Man har også set den gnomoniske projektion anvendt i atlas til gengivelse af den nordlige polkalot. I flyvningens tidsalder er den særdeles velegnet hertil, da så mange trafik- og politisk-geografiske problemer kræver en projektion, der viser fugleflugtslinier som rette linier mellem de omhandlede lokaliteter.

At skrive om kortprojektioner helt uden matematik kan gøres af behændige populærforfattere, men ikke når talen er om en lærebog for udvidet undervisning. Forfatteren benytter dog den nødvendige trigonometri på en behersket måde og går ikke ud over gymnasietrinnet. For yderligere trigonometrisk orientering kan henvises til den i samme serie udkomne:

P. Crantz: *Sphärische Trigonometrie*. 112 s., 67 fig. Leipzig 1950.

En nærmere anmeldelse heraf falder dog uden for dette tidsskrifts rammer.

Axel Schou.

Modern Cartography. Base Maps for World Needs. United Nations Dept. of Social Affairs. 16×23 cm, 95 s., 2 bikort. Lake Success, New York 1949.

Denne UN-publikations første halvdel er en report fra „Committee of Experts on Cartography“. Den giver bl. a. en status over Jordens kortlægning vist på to verdenskort. Det ene viser den topografiske kortlægnings effektivitet indiceret ved de nationale grundkorts målestoksforhold. Nøjagtigste klasse, hvortil Danmark hører, omfatter kortblade 1:25.000 og større målestok. Det andet kort demonstrerer den geodætiske nøjagtighed med fix- og nivellements-punktets relative antal som bedømmelsesgrundlag. Kortets lille målestok, 1:69 mill. i forbindelse med unøjagtig tegning eller reproduktion gør det desværre umuligt at aflæse vort lands placering i denne henseende.

Heftets anden halvdel: "Study on modern cartographic methods" giver en handy systematisk oversigt over kartografien og dens mange hjælpediscipliner som f. eks. fotogrammetrien og de elektrontechniske lokaliseringsmetoder (LORAN, DECCA m. fl.). Der gives organisationsfortegnelser, bibliografi, praktiske anvisninger m. h. t. valg af projektioner og reproduktionsmetoder særlig til brug for de mange UN-organisationer, der benytter kortmæssig fremstilling i deres publikationer.

En væsentlig opgave for UN's kartografiske komité er klarlægelse af muligheder for udbygning af det internationale samarbejde, der for geodæsiens vedkommende begyndte så tidligt som 1864, men for de fleste andre discipliners vedkommende startedes i tiden mellem de to verdenskrige.

Axel Schou.

World Cartography, Vol. II, 1952. 21×28 cm, 111 s. United Nations, New York 1953. 1,25 \$.

Publikationen omfatter 4 afsnit: alm. kartografproblemer, reproduktionsteknik, nationale rapporter og bibliografi. Første afd. indeholder afhandlinger om internationalt geodætisk samarbejde, ajourføringsproblemer for det britiske kortværk og kartografiens betydning for regionsplanering. Liège-området forhold illustreres i sidstnævnte ved en række kort over arealbenyttelse, undergrund, soiltyper, luftforureningsgrad, befolkningsfordeling og industriregioner.

Det tekniske afsnit rummer en gennemillustreret artikel om den nyeste udvikling inden for korttryknings teknikken i USA, hovedsagelig baseret på erfaringer fra de statslige kortinstitutter. Efter et forsigtigt skøn beregnes den samlede årlige distribution af kortblade i USA til 500 millioner eksemplarer! Af automobilkort alene forbruges 100 millioner hvert år!

Tredie afsnit omfatter dels rapporter fra Argentina, Burma, Frankrig, Thailand og England, dels en oversigt over møder og kongresser. Bibliografien omhandler fotogrammetrisk litteratur.

Axel Schou.

K. Schwidofsky: Grundriss der Photogrammetrie. 4. udv. udgave, 15×21 cm, 228 s., 117 fig., 11 plancher. Bielefeld 1950. 17,80 DM.

Fotogrammetrien har revolutioneret kortlægningen, og omvæltningen er fuldkommen. De luftfotograferede billeders kvalitet er drevet til den grænse, som atmosfærens sigtbarhedsforhold bestem-